

Ungdomens Nordiska Råd

Årsrapport 2004

Ungdomens Nordiska Råd (UNR) är ett samarbetsorgan för de politiska ungdomsförbunden i Norden. Det viktigaste evenemanget är den årliga sessionen som alltid arrangeras under dagarna före Nordiska rådets session. Deltagarna representerar de nationella politiska ungdomsförbund samt deras nordiska paraplyorganisationer. De nationella ungdomskommittéerna, Föreningarna Nordens Ungdomsförbund och dess nationella föreningar samt de nationella samiska ungdomsförbunden har observatörsstatus på sessionen.

Man har ordnat sessionerna sedan 1960-talet, men intresset har varierat under decennierna. För att garantera kontinuiteten och effektivisera arbetet mellan sessionerna, valdes det första presidiet vid sessionen 2002 i Helsingfors. Presidiemedlemmarna deltar i Nordiska rådets presidie- och utskottsmöten och tar upp frågor som intresserar unga nordbor.

För att utveckla arbetet och administrationen etablerade UNR ett eget sekretariat i början av 2004. Sekretariatet administreras av Föreningarna Nordens Ungdomsförbund och är placerat hos Pohjola-Nordens Ungdomsförbund i Helsingfors, Finland.

UNR:s verksamhet finansieras av Nordiska rådet.

Kontaktuppgifter:

UNR:s sekretariat
c/o Pohjola-Nordens Ungdomsförbund
Sibeliugatan 9 A
FI-00250 Helsingfors
Tfn +358 9 4542 0840 (växel)
E-post: unr@pohjola-norden.fi

För mera information se: www.norden.org/unr.

Innehållsförteckning:

Förord	4
Presidium 2003-2004	5
Presidentens rapport över verksamhetsåret i Ungdomens Nordiska Råd 2003-2004.....	5
Presidiets resolutioner 2004	6
Nordens Unge er demokratisk privilegeret	8
Sekretariatet	10
Session 2004	10
Resolutionerna 2004	11
Ungdomens Nordiska Råd 2004, deltagarförteckning.....	17

Förord

Under de föregående par åren har Ungdomens Nordiska Råd tagit ett viktigt steg mot en fastare organisationsstruktur. Det första presidiet valdes vid sessionen 2002 i Helsingfors och ett eget sekretariat med en deltidsanställd koordinator började sitt arbete under våren 2004. Deltagandet i UNR:s presidie möten under det andra verksamhetsåret (2003-2004) har varit aktivt och man har lyckats utveckla arbetsformerna och ta upp frågor som har betydelse för unga nordbor. Den årliga sessionen som arrangerades i Stockholm veckoslutet före Nordiska rådets session, d.v.s. 29-31.10.2004 samlade också gott om deltagare. Alla de nordiska länderna och de självstyrande områdena var representerade på sessionen. Speciellt glädjande var Västnordens starka närvaro på sessionen.

Förtroendet som Nordiska rådet har visat för oss unga har haft en central betydelse i utvecklingsprocessen. Det är unikt i världen att unga politiker har möjligheten att delta i interna möten i ett nationsgränsöverskridande interparlamentariskt organ. Det utökade finansiella stödet från Nordiska rådet har också möjliggjort presidiets verksamhet och etablerandet av ett eget sekretariat.

Det är ytterst viktigt att utvecklandet av såväl det politiska som det administrativa innehållet fortsätter även i framtiden. Detta är förstås en process som tar tid. En av de största utmaningarna för UNR är också att fortsätta kontaktskapande med de politiska ungdomsförbunden i Baltikum. För att lyckas med denna utvecklingsprocess krävs att UNR fortsätter sin strävan efter ett aktivt förtroendefullt samarbete med Nordiska rådet. Målsättningen är att detta samarbete ska vara en dialog där parlamentarikerna i Nordiska rådet får en direkt kontaktyta till unga politiker från olika nordiska länder och att de unga politikerna på motsvarande sätt får kontakt med parlamentarikerna, men också insyn i processerna i det nordiska samarbetet. Ett konkret sätt att uppnå detta ska vara en aktivare uppföljning av de initiativ som UNR presenterar i partigrupperna och respektive fackutskott, detta kan företrädesvis kombineras med en aktiv fokusering på ett utvalt antal temaområden som UNR arbetar med under året.

Uppföljningen av UNR initiativen sker inte enbart inom Nordiska rådets ramar utan också genom direkt kontakt med berörda myndigheter nationellt så som fallet har varit verksamhetsåret 2003-04 med resolutionen om studiekortens giltighet. Den här typen av extern kontakt under året bidrar också till ökad kännedom om Ungdomens Nordiska Råd och vårt arbete, och ger i sin tur ett nyttigt tilläggsvärde till hela det nordiska samarbetets synlighet – en fråga som regelbundet dryftas i våra länder och parlament. Under det gångna verksamhetsåret har vi jobbat med att öka denna synlighet också genom föreläsningar och presentationer på seminarier och informationstillfällen för valda målgrupper.

Denna årsrapport är första av sitt slag. Tidigare har man utarbetat ett slutdokument om den årliga sessionens godkända resolutioner, men eftersom UNR:s verksamhet har förändrat karaktär, har vi utarbetat en bredare årsrapport för att ge en representativ bild av UNR:s arbete under det gångna året.

Helsingfors december 2004

Magnus Öster
president 2003-2004

Pirjo Mälkiäinen
koordinator 2004

Presidium 2003-2004

UNR:s andra presidium valdes vid den årliga sessionen i Oslo 24-26.10.2003. Presidiet har haft åtta medlemmar: en president, en medlem per paraplyorganisation och en observatör från Föreningarna Nordens Ungdomsförbund.

Presidiet har hållit fem möten under året, fyra av dem i samband med Nordiska rådets möten: i Reykjavik 1-2.2 i Helsingfors 13-15.4 i Kristiansand 28-30.6 och i Mariehamn 20-22.9. Det femte mötet hölls före den årliga sessionen i Stockholm 29.10. Deltagandet i mötena har varit aktivt, minst fem av åtta presidiemedlemmar har varit med på mötena, oftast även flera. På Nordiska rådets möten har presidiemedlemmarna följt med arbetet i rådets olika utskott. Presidiemedlemmarna har varit fördelade så att minst en medlem har deltagit i respektive NR-utskott och UNR:s president har följt med presidiets arbete.

UNR:s presidium 2003-2004 - utsedda i Oslo 2003-10-26

President

Magnus Öster, Nordiska Centerungdomens Förbund (Svensk Ungdom, Finland)

Ordinarie medlemmar och paraplyorganisation

Antton Rönnholm – FNSU (Socialdemokratisk Ungdom, Finland)

Marja Koskela – NUU (Samlingspartiets Ungdomsförbund, Finland)

Thomas Bak Nielsen – NLRU (Venstres Ungdom, Danmark)

Carl Fredrik Tjeransen – KDUN (Kristelig Folkepartis Ungdom, Norge)

Tiinaliisa Turunen – NCF (Centerungdomen, Finland)

Linn Herning – Vänstersoc. (Socialistisk Ungdom, Norge)

Fredrik Harstad – Föreningarna Nordens Ungdomsförbund (observatör)

Presidiet har också deltagit i några konferenser och seminarier under året. Tiinaliisa Turunen deltog i konferensen om människohandel som arrangerades i Piteå 23-25.3 av Nordiska rådet och Thomas Bak Nielsen representerade UNR i demokratikonferensen i Selfoss, Island 20-22.10 som arrangerades av Nordiska ministerrådets ordförandeland Island. UNR:s president Magnus Öster föreläste också i september på seminariet *Overcoming Northern Divisions* i Åbo, Finland. Seminariet samlade ett femtiotal unga deltagare från de nordiska och baltiska länderna.

Nedan finns en rapport över verksamhetsåret av UNR-presidenten Magnus Öster, de resolutioner som presidiet har presenterat för Nordiska rådet under året samt Thomas Bak Nielsens tal i demokratikonferensen i Selfoss, Island.

Presidentens rapport över verksamhetsåret i Ungdomens Nordiska Råd 2003-2004

Inledningsvis är det glädjande att konstatera att presidieverksamheten aktivitetmässigt tagit ett viktigt steg framåt. Vid första anblicken syns det genom en ökad deltagarfrekvens i våra möten under verksamhetsåret. Vi har inte behövt lida av icke beslutförda möten.

Genom vår nya arbetsprincip att alltid inleda UNR-presidiets möten några dagar innan Nordiska Rådets utskottsmöten har vi garanterat oss en bättre arbetsro än under förra verksamhetsåret. Detta har gjort att vi haft tillräckligt med tid för vårt interna presidiearbete och ändå till fullo kunnat ta del i NR's möten.

Den nya tidsdisponeringen för våra möten syns i ett ökat antal initiativ från UNR's presidium, dessa initiativ har sedan kunnat presenteras generellt direkt vid det efterföljande NR-mötet. Efter den allmänna presentationen i respektive partigrupp och behöriga utskott har initiativen sedan kommit upp på listan i utskotten på följande möte.

Den ökade aktiviteten och deltagandet i partigrupperna och utskotten har belönat sig så att UNR's position formaliserats genom att UNR-rapporter blivit ett ständigt ärende på föredragningslistan i partigrupperna och NR-utskotten. Det här en viktig poäng eftersom det är denna kontaktyta som gör UNR:s arbete så unikt i världen: ingen annanstans lyfter parlamentariker in unga politiker att delta i interna möten i ett nationsgränsöverskridande interparlamentariskt organ. Detta förtroende ska vi förvalta på bästa sätt.

De politiska frågorna vi behandlat via våra initiativ kan man ta del i denna rapport eftersom samtliga av dessa finns bilagda.

En enskild fråga vi behandlat som har fundamental betydelse för det nordiska ungdomssamarbetet gäller Nordiska Ungdomskommittén och dess fördelningsprinciper för understöd till ungdomsverksamhet. Den frågan har förutom internt inom NR också anhängiggjorts hos Nordiska ministerrådets generalsekreterare och hos de nordiska samarbetsministrarna.

I början av verksamhetsåret var det övergripande projektet att skapa en sekretariatsfunktion för UNR för att garantera kontinuiteten och en administrativ stabilitet för vårt politiska arbete. Efter att alla UNR's medlemsorganisationer via en öppen anbudsruna getts möjlighet att anmäla sitt intresse att sköta funktionen, valdes Föreningarna Nordens Ungdomsförbund FNUF till sekretariatets stabsorganisation. Detta steg framåt har på avgörande sätt spelat en roll för att öka aktiviteten i UNR, utan sekretariatsfunktion skulle allt för stor del av mötestiden ha gått åt till praktiska spörsmål. Sekretariatsfunktionen kunde skapas efter att Nordiska rådets presidium i december 2003 ställt sig konstruktivt till nödvändiga tilläggsanslag. Med dessa positiva erfarenheter från verksamhetsåret och med tanke på det stora deltagarintresset för årets session 2004 i Stockholm är jag fullt övertygad om att vår existens är berättigad och att vi under nästa arbetsår kommer att fortsätta vår väg framåt.

Magnus Öster
President UNR 2003-2004

Presidiets resolutioner 2004

Nordiska Ungdomskommittén, NUK

Läget idag:

- Barn- och ungdomsverksamhet får understöd från samma organ, NUK
- Åldersgränsen för stödberättigad verksamhet är 25 år
- Kriterierna och prioriteringarna för beviljande av understöd varierar årligen

UNR's förändringsförslag:

- 1) Anslagen för barn- och ungdomsarbete separeras,
  - 2) Åldersgränsen för stödberättigad ungdomsverksamhet höjs till 30 år,
  - 3) Organisationer med kontinuerlig samarbetsverksamhet ska beaktas och stödas av NUK.
- Även basverksamheten, dvs, inte enbart projekt, ska berättiga till viss stödnivå

- Prioriteringsområdena måste bli mer långsiktiga än nuvarande 1-årsplaner, tyngdpunktsområdena kunde gälla exempelvis 3 år. Detta för mer långsiktighet och mindre ”snuttifiering”.

Motivering:

Barn- och ungdomsverksamhet

1) Barn- och ungdomsarbete utförs i praktiken av olika aktörer; barnverksamhet utförs vanligen av vuxna människor med utbildning på området. Ungdomsverksamheten görs av ungdomarna själva och ungdomsorganisationerna.

2) Åldersgränsen

I de nordiska länderna varierar åldersgränsen för ungdomsverksamhet inom tredje sektorn mellan 30 och 35 år. Den vanliga målgruppen för ungdomsorganisationerna är 15 till 30 år. Engagemang i samnordisk ungdomsverksamhet föregås vanligen av engagemang i nationella ungdomsorganisationer det gör att de aktiva ofta är runt 25 år och lite äldre. Den nuvarande åldersgränsen diskriminerar alltså de ungdomar som har goda förutsättningar och intresse för nordiskt engagemang. Europakommissionen ska justera åldersgränsen för ungdomsverksamhet så

att även 25-30 åringar inkluderas.

3) Organisationer med kontinuerlig samarbetsverksamhet

UNR anser det vara viktigt att det finns kontinuitet i det nordiska ungdomssamarbetet, därför måste även fortgående basverksamhet erkännas som en del av samarbetsformerna. Det kortsiktiga projektänkandet och prioriteringar av ”dagsländor” i beviljandet av stöd är inte ändamålsenligt och resultatgivande på längre sikt. De årligen varierande prioriteringarna och temaområdena inverkar

starkt på möjlighet att planera verksamheten och arbetet i ungdomsorganisationerna inom tredje sektorn. Tyngdpunktsområden och specialteman ska utgöra ett mervärde och extra förtjänst i beviljandet av understöd och inte en förutsättning för att överhuvudtaget få verka på det samnordiska ungdomsplanen.

Har vi råd att må bra?

Sjukvårdskostnaderna i Norden ökar ständigt. Den allt snävare åldersstrukturen, dyrare läkemedel och specialvård gör det ytterst svårt för den offentliga sektorn att hålla sig inom budgetramarna. Personalen inom den offentliga hälsovårdssektorn är stressad, vårdköer har blivit längre och den geografiska jämlikheten är hotad i en situation där bara en del av nordbor har tillgång till sjukvård inom ett rimligt avstånd från hemmet.

UNR anser att en diskussion kring prioriteringar inom hälsovården bör föras. Det är klart att alla bör ha rätt till bästa möjliga vård, men samtidigt är det ytterst svårt att bestämma hur vi ska dela våra begränsade resurser. I Finland har man räknat att vård för en enskild patient kan kosta upp till 350 000 euro, 2,5 miljoner DKK, för det offentliga per år. I Sverige har man börjat genomföra hjärtoperationer på över 100-åringar. Samtidigt förblir hundratals ungdomar utan psykoterapi varje år. UNR anser att det ovannämnda är också en prioritering.

UNR är orolig över de stigande hälsovårdskostnaderna och den nordiska modellens framtid. Det nordiska hälsovårdssystemet måste vidareutvecklas innan det tappar sin opereringsförmåga eller legitimitet inför skattebetalarna.

Välfärd = välmående?

Resultatet av felaktiga och osunda levnadsvanor är inte endast ett problem för den enskilda individen, utan för hela samhället. Enligt WHO:s uppgifter är 1,7 av världens 6 miljarder invånare överviktiga.

Övervikten orsakar stora kostnader för vår sjukvård. Många av våra vanligaste "folksjukdomar" såsom hjärt- och kärlsjukdomar, högt blodtryck och vuxendiabetes kan ofta direkt relateras till felaktiga levnadsvanor. Övervikten kryper allt längre ner i åldrarna, barnfetma är ett högaktuellt problem.

Vi måste lära oss att leva hälsosammare och våra barn har det mycket lättare om de redan från början lär sig att leva sunt. Vid sidan av föräldrarnas naturliga ansvar är det även viktigt att samhället främjar ett sunt levnadssätt genom att stimulera förutsättningarna. Hälsosofstran, motion och riktig kost utgör en helhet som mer än någonsin borde beaktas i skolan. Det är inte bara i skolan detta bör göras, även som konsumenter måste vi bli mer medvetna.

I många så kallade "lätta" produkter har fett ersatts med socker och kunden luras att tro att man äter nyttigt. Då förädlade livsmedel blir allt vanligare är det viktigt att det klart och tydligt framgår av förpackningen vad den verkligen innehåller. En matvara blir inte hälsosammare om en onyttighet bara byts ut mot en annan (fett, socker, salt, tillsatssämnen m.m.). Grundstorleken på många livsmedelförpackningar uppmanar oss direkt till frosseri, ett exempel är läskedrycker där en normal förpackning tycks vara 2 x 1,5 liter.

WHO har vårt fulla stöd och vi hoppas att våra regeringar tar problemet på allvar.

UNR förespråkar:

- 1 Hälsosofstran, motion och näringsriktig kost för skolelever
- 2 Tydligare förpackningar som bättre klargör innehållet av socker, salt, fett och tillsatssämnen
- 3 En diskussion om hälsokonsekvenserna av marknadsföring av mat- och godis som riktas till barn.

Nordens Unge er demokratisk privilegeret

Af Thomas Bak Nielsen, Vicepræsident, Ungdommens Nordiske Råd

For de nordiske medborgere, og især den yngre generation, er det at leve og bo i demokrati en selvfølgelighed, helt fra barns ben lærer vi det er legalt at stille spørgsmål og diskutere tingene. Faktisk har vi det så godt demokratisk i Norden at, alle nordens unge født med en ikke bare sølvske, men en guldskæ i munden, når det drejer sig om demokratiske rettigheder og muligheder.

Demokratiet i de Nordiske lande, gør at man sammenlignet med mange andre steder, er utrolig privilegeret.

Man har stemmeret fra sin 18. årsfødselsdag, og er tillige valgbar fra sammetidspunkt.

Alene valgbarheden er ikke en selvfølge, i lande vi normalt betragter som både moderne og demokratiske er dette ikke altid tilfældet.

Tag USA for eksempel; at stille op til nationens højeste embede, præsident, kræver at man er 35 år, amerikansk statsborgere og barn af amerikanske statsborgere. En tid er alderen, men ligefrem at sondre mellem A og B statsborgere.

I alle de nordiske lande er det muligt at blive valgt til et hvilket som helst folkevalgt embede fra vælgerens 18. år. Eksempelvis blev der ved der ved folketingsvalget i 2001 i Danmark valgt en 18. handelsskolelev, det yngste medlem af Folketinget nogensinde.

Ydermere mere er de nordiske demokratier sammensat så selv om man ikke gør karriere i de politiske partier, er det stadig muligt at blive opstillet, og valgt. I Danmark kræver det kun 150 stillere, at blive opstillet til Folketinget.

Tager vi de demokratiske briller på og kigger os rundt bl. Nordens nabolande, ser vi hurtigt hvor privilegerede vi faktisk er i Norden. Vi skal ikke længere væk end nogle få hundrede kilometer mod øst. Til diktatur-staten Hviderusland.

Et land der ifølge de lokale myndigheder og den lokale presse, som iøvrigt er statskontrolleret, ikke har nogen demokratiske problemer eller udfordringer at arbejde med.

Hviderusland, en gammel sovjetrepublik, hvor en hvert forsøg på at være i opposition til det siddende regime knuses hårdt og brutalt.

Oppositionsvenlige aviser lukkes af myndighederne, ellers chikaneres i en sådan grad at de lukker sig selv. Staten ejer og kontrollerer alle trykkerier i landet og distributionssystemet er også i myndighedernes kontrol. Aviser der ikke skriver rosende om præsidenten og hans tiltag udelukkes blot fra at benytte både trykkeri og distributionskanaler.

Ved det nyeligt afholdte parlamentsvalg, den 11. til 17. oktober, blev flere kandidater nægtet opstilling, eller sågar udelukket under selve valgproceduren. Officielt trak kandidaterne sig frivilligt, efter gentagne trusler og effektivering af trusler fra det hemmelige politi, KBG. Ingen ved hvorfor, men muligvis fordi de pågældende kandidater førte, og ikke var "regimets mand". Udelukkelsen skete tre dage inde i valget og med fire dage tilbage.

Det hviderussiske valg forløber som nævnt ovenfor over en uge, dette sikrer tillige regimet, optimale valgmuligheder for at svindle, det er ikke ualmindeligt at lyset valglokalerne er tændt om natten og "forkert udfyldte" stemmesedler rettes. Hele hold fra universiteterne og kompagnier fra militæret beordres ned at stemme, og efterfølgende tælles stemmerne og det konkluderes i alle påhør, hvormange landsforrædere der er i blandt dem.

Valgresultatet er bestemt på forhånd, lederen af valget, har inden valgets begyndelse fået udleveret et fremdateret brev, af den centrale valgkommission, hvorpå det officielle valgresultat står. Det er nu hans opgave at sikre at valgstedet faktisk opnår dette valgresultat. Dette sker både ved at krydse vælgere i valgbogen der endnu ikke har stemt. At vælgere afvises med en begrundelse om at vælgeren allerede stemt, er bestemt ikke noget særsyn.

Når der prosteres over de urimelige vilkår går regimet endnu engang i aktion.

Dagen efter valget den 18. oktober protesterede en ganske lille skare på ca. 500 unge oppositionstilhængere.

Flere af dem blev anholdt, nogle sågar tævet af politiet, den fredlige demonstration opløses af militisen alt imens militæret, kører kampvogne på gaderne, dette sker alt i mens vesten stadig husker hvordan kineserne håndterede urolighederne på den himmelske fredsplads..

Oppositionsleder, Lebedko, en oppositionens øverste leder, blev gennemtæsket af politiet. Resultatet af dette blev en åben kraniebrud og en indlæggelse på intensiv.

Hviderusland er et land der styres med sovjetisk skind demokrati, hvor overfalden ser pænt og ordentligt ud, men underneden er bundråddent.

I de nordiske lande ville en sådan behandling og tyrani af folket og dets demokratiske rettigheder aldrig blive accepteret, for her ligger de demokratiske rettigheder og pligtet helt inde på befolkningens rygmarv. Men i Hviderusland, har man ikke en demokratisk tradition, hverken nu eller i Sovjet-æraen.

Sekretariatet

UNR etablerede et eget sekretariat i början av 2004 för att garantera kontinuiteten i arbetet. Tack vare Nordiska rådets utökade stöd för UNR:s verksamhet blev etablerandet möjligt. Den sammordiska ungdomsorganisationen Föreningarna Nordens Ungdomsförbund valdes som staborganisation efter en öppen anbudsruna. Sekretariatet som har skötts av en deltidsanställd koordinator är placerat på Pohjola-Nordens Ungdomsförbund i Helsingfors, Finland.

Sekretariatet har underlättat planeringen av presidietts möten och har skött om alla praktiska mötesarrangemang. Den största uppgiften under året var förstås förberedelserna inför årets session i Stockholm. Att bygga upp ett sekretariat, t.ex. insamling av medlemsorganisationernas kontaktuppgifter har också tagit sin tid.

I framtiden är det viktigt att satsa på bättre information om UNR:s arbete. Detta gäller såväl UNR:s medlemsorganisationer som Nordiska rådet och så andra intressenter.

Session 2004

Den årliga sessionen arrangerades i Förstakammarsalen i den svenska Riksdagen 29-31.10.2004. Huvudtemat för sessionen var *Barn och ungas välmående och rätt till lika möjligheter*. Antalet deltagare i sessionen var 55 och speciellt glädjande var Västnordens starka närvaro i sessionen. UNR:s presidium hade också inbjudit två gäster från de baltiska politiska ungdomsförbund till sessionen. Deltagarlistan finns i slutet av rapporten.

Sessionen vidtog 10 resolutioner om t.ex. terminsavgifter på högskolor, om Nordjobb-utbytesprogrammet etc. Godkända resolutioner finns bifogade i rapporten. Med tanke på årets huvudtema arrangerades också en paneldebatt om sexualiseringen av det offentliga rummet, ett tema som har varit uppe i medierna, speciellt i sessionens värdland Sverige. Förutom dessa diskuterades också UNR:s fortsatta arbete. Det nyvalda presidiet fick i uppdrag att gå igenom röstningsproceduren före nästa års session och revidera arbetsordningen.

Sessionen valde också ett nytt presidium som tillträdde direkt efter sessionen. Till president valdes **Andrés Jónsson** från det socialdemokratiska ungdomsförbundet Ungir Jafnaðarmenn på Island (i bilden till höger).

Ordinarie medlemmar och deras suppleanter:

NCF:	Tiinaliisa Turunen	suppleant: Jonas Rask Samuelsson
FNSU:	Antton Rönholm	suppleant: Anne Vang Rasmussen
SUN:	Oddur Ástráðsson	suppleant: Runi Nielsen
NUU:	Lotta Backlund	suppleant: Sigbjørn Aanes
KDUN:	Gunnhild Sørås	suppleant: Krister Hjulfors
NLRU:	Thomas Bak Nielsen	suppleant: Fredrik Roikjer
FNUF:	Fredrik Harstad	suppleant: Freyja Finnsdottir

Resolutionerna 2004

Ett samnordiskt nej till terminsavgifter

Ungdomens Nordiska Råd stöder inte förslag om att ta i bruk terminsavgifter i de offentliga nordiska universiteten och yrkeshögskolorna. UNR anser det vara viktigt att alla har jämlika möjligheter att utveckla sina personliga kunskaper genom att studera på högskolenivå.

För de nordiska nationalekonomierna är det ändå angeläget att det skapas nya stödmodeller för undervisningen i högskolor och forskningen på universiteten. Att utbilda de mest begåvade i högskolor skapar mest kunskap i samhället, inte det att utbilda de rikaste – detta utesluter terminsavgifter som finansieringssätt. Forskning och innovation för sin del accelererar långvarig ekonomisk tillväxt, att pruta på det är en kortsiktig strategi.

Innovation måste dock även vara praktiskt tillämpbar för att ha ekonomisk inverkan, och därför borde universiteten ha tätare anknytningar till näringslivet, vilket också delvis skulle lösa problemet med finansieringen. Universiteten behöver i alla fall en rejäl grundfinansiering från staten för att inte tappa sin självständighet.

Effektivisera Nordiska Rådets arbete

I dagens Nordiska Råd har vi en mandatperiod på ett år, en verksamhetsagenda på ett år och en budgetberäkning som sträcker sig över ett år. Dessa korta tidsintervaller kväver effektiviteten, beslutsapparaten och gör att NR-presidiet inte kan arbeta långsiktigt och få igång en slagkraftig verksamhet.

Ett presidium likt många partipolitiska organisationers styrelse och verksamhetsagendor sträcker sig över två år. Detta leder till att fler beslut fattas och att styrelsen blir mer dynamisk i sitt arbete. Det nordiska samarbetet får ett mer långsiktigt arbete där budget- och verksamhetsplan sträcker sig över en längre tidsperiod. Förändringarna leder också till större möjligheter att i medlemsländerna verkställa besluten genom parlament- och regeringsbeslut.

Inför därför 2-åriga mandat och verksamhetsperioder i Nordiska Rådet. UNR önskar också att de nationella parlamentens utskott i betydligt större utsträckning skall samarbeta med Nordiska Rådets utskott. De rapporter som diskuteras under Nordiska Rådets sessioner skall i fortsättningen delges NR-delegaterna på förhand.

Skydda demokratin mot våld

Demokrati betyder att man sätter människan främst. Demokrati är grunden för att kunna driva andra politiska sakfrågor. Därför blir rörelser som sätter sakfrågor framför demokratin ett hot mot människan. Så länge det finns demokratiska kanaler att påverka och så länge du lever i ett land med demokratiskt valda ledare så skall våld och sabotage för att nå politiska mål anses oaccepterat. Ändå så finns det organisationer som bryter mot lagar och regler.

Ungdomens Nordiska Råd bör därför tydligt visa att man tar avstånd från sådana grupper odemokratiska handlingar och visa på de demokratiska möjligheter och rättigheter som finns.

Fælles nordisk forståelse

Skandinavien har en fælles interesse i at være en stærk international region. Derfor skal vi promovere den fælles nordiske forståelse. Den fælles nordiske historie- og kulturforståelse skal fremmes.

UNR opfordrer til:

- at der lægges mere vægt på den fælles sprog- og kulturforståelse i relevante fag i den nordiske folkeskole.
- at korte udvekslingsophold for gymnasieelever mellem de nordiske lande skall främjas.
- at der oprettes en legatfond til støtte for kulturelle initiativer til fremme af den fælles nordiske forståelse.

Ett stadigvarande sekretariat för Ungdomens Nordiska Råd

År 2004 har varit Ungdomens Nordiska Råds sekretariats första verksamhetsår. Sekretariatet är för närvarande anförtrott Föreningarna Nordens Ungdomsförbund (FNUF) och är placerat hos Pohjola-Nordens Ungdomsförbund i Helsingfors. Sekretariatet har möjliggjort planering av och kontinuitet i UNR:s verksamhet. Arbetet har hela tiden kunnat gå vidare och utvecklats. Också planeringen av den årliga sessionen har underlättats tack vare sekretariatet. Vad gäller utvecklandet av ett kontaktnät för UNR har detta också bättre låtit sig göras i och med ett sekretariat. Presidiets arbete har också blivit lättare och effektivare tack vare sekretariatet.

Ungdomens Nordiska Råd föreslår därför att:

- UNR-sekretariatet görs stadigvarande
- FNUF också i fortsättningen skall sköta administrationen av UNR-sekretariatet

Gör Nordjobb bredare

Det av Nordiska ministerrådet finansierade sommarjobbprogrammet Nordjobb, som erbjuder 18-28 åriga nordiska ungdomar möjligheten att genom ett sommarjobb bekanta sig med Nordens olika kulturer och språk är ett fungerande program. Det fritidsprogram som erbjuds i samband med Nordjobb-utbytet är också enastående bland utbytesprogram och skapar ett klart mervärde för den som deltar i utbytet.

En stor del av de arbetsplatser som erbjuds genom Nordjobb är sådana som i princip inte kräver någon tidigare arbetserfarenhet eller utbildning, t.ex. inom service- och vårdbranschen. Detta är problematiskt för studerande som önskar skaffa sig arbetspraktik under sommaren. Oftast är arbetsuppgifterna inte på en tillräckligt hög nivå för att högskolestuderande skall få räkna dem som arbetspraktik eller för att det skall kunna räknas som arbetserfarenhet inom den egna branschen.

Ungdomens Nordiska Råd föreslår att:

- Nordjobb breddas och i fortsättningen också ger möjlighet till sådana arbetsplatser där arbetsuppgifterna är på en sådan nivå att den kan räknas som högskolepraktik och som sådan arbetserfarenhet som den unga har nytta av i sin egna bransch i framtiden.

Norden behöver fler företagare!

Den ekonomiska verkligheten och näringslivets struktur i de nordiska länderna lever i en kontinuerlig förändring. Samtliga nordiska länder understryker kunskap, kunnande och innovation som centrala element i sina nationella strategier för att bli allt mer konkurrenskraftiga. Det är alldeles rätt riktning. Men detta är inte tillräckligt.

Allt färre unga ser företagande som en realistisk framtidskarriär. Att bli företagare är komplicerat, byråkratiskt och ytterst riskabelt. Många unga nyutexaminerade kunde ha och har idéer, vilja och intresse att bli företagare, men har alltför lite kunskap om hur gå till väga.

Akademiskt företagande finns alltför lite av, och en trend i de nordiska länderna är att företagarna allt oftare kommer från andra stadiets utbildning. Dessa företag är ytterst viktiga, men nya behövs hela tiden. För att Norden för sin del ska kunna svara på den internationella konkurrensen och det sk. Kina-fenomenet måste fler kunskapsbaserade företag grundas.

Företag och företagande har positiva effekter såväl på sysselsättning som på nationalekonomin. Företag skapar således välfärd som ytterligare skapar efterfrågan för fler företag, och resulterar i positiv tillväxt.

Ungdomens Nordiska Råd är bekymrat över det låga antalet företagare bland de unga och de akademiska. Ungdomens Nordiska Råd anser att företagande och företagarganda bättre och mera bör föras fram i utbildning och fler projekt för ungdomar att bekanta sig med företagande ska startas. En förenkling av regelverk gällande företagande behov i hela Norden.

Reducera Nordens koldioxidutsläpp

Miljön och vår planet har antagit den största utmaning i den moderna tidens historia, att överleva den vanvård som mänskligheten utsätter den för. Samtidigt som vi ökar vårt

beroende av fossila bränslen vilket ännu mer spär på miljöförstörelsen.

I det nordiska samarbeidet har vi flera g nger tagit p  oss rollen som probleml sere og agitatorer for en radikalare milj politikk, tydelig eksempel var milj konferensene 1986 & 89. Resultatet av disse konferensene var Helsingforskonventionen,  ven det da fria Baltikum deltok og bidrog.

Nu  r det dags att  n en g ng ta krafttag mot milj f rst ringen og arbeide for att Norden ska reducera sine koldioxidutsl pp kraftig. Vi i Norden og  ven v re venner i det tidligere  stblocket har store tilgjengelige og m glichheter att delta i omst llning fra fossile energik llor til anvendelse av milj vennlige energik llor.

Det  r av h gste vikt att vi p  det nordiske planet lykkas samarbeide kring fors ksverksamheter av s dan h r art, givetvis ska m glichheten til att permanente fors kene utredas. UNR vill att Norden ska g  fore og vise v gen i energiomst llningen. Her finns mange m glichheter t.ex. Islands geotermi og Finland, Norge og Sveriges m glichheter att utnyttja biomasse og andre fornybare energik llor.

V gen til en fossilbr nslefri zone  r l ng trots dette ser UNR med varme  gon p  m glichheten att p  nordisk niv  hitta m glichheter til en gemensam gr n skattev xling eller varfor inte utreda m glichheten til att nordens nasjoner milj certifiserer sin offentlige sektor. Det finns ogs  mange nasjonelle forskningsprosjekt og utredninger som med fordel skulle kunne lyftes til nordisk niv 

Ett av de f rste stegene som verkligen skulle ge effekt vore att ta trafikproblematikken p  allvar og se til att til 2015 stille om den nordiske trafikken til fossilbr nslefritt. UNR vill med dette s ge att det  r h g tid att stoppe misshandelen og stille om til en langsiktig h llbar utveckling, g r Norden til verdens f rste fossilbr nslefrie zone!

UNR st tter arbeidet med gaskraftverk med koldioxiddeponering s  att energibehovet kan m tas.

UNR utfordrer de nordiske land til   samarbeide og dele sine erfaringer av integrasjon

Ungdommens Nordiske R d (UNR) mener at de Nordiske r d skal sette  kt vekt p  sp rsm l ang ende integrasjon i de nordiske land.

UNR synes at erfaringene til Norge, Sverige og Danmark av   arbeide med integrasjon kan komme til stort nytte for land som for eksempel Island og Finland hvor de har enn  ikke v rt s  mye innvandring. UNR mener at det ogs  kan v re bra for disse st rre landene att meddele sine erfaringer slik att man ikke g r i samme feller.

Det har v rt alltf r f  studier og unders kelser hvor man har sett p  integrasjon sp rsm lene p  et nordisk niv . De studier som eksisterer handler vanligvis om situasjonen i hvert land.

UNR peker p  muligheten p    opprette et nordisk erfaringsn tverk i enten Island eller Finland. Et slikt n tverk kunne sannsynligvis gi interessante svar p  sp rsm l om hvilke metoder som er best n r det gjelder integrasjon.

Schengen-avtalen har gjort det slik at innvandrings-politik ikke lenger er en privataffære i Norden. Det en god ide å dele våre erfaringer i disse spørsmål. Ikke minst når det dreier seg om store forandringer på innvandringslovene i landene.

Demokratien behøver tolkar

Ungdomens Nordiska Råd är det högsta beslutfattande organet för ungdomar i Norden. Det är en instans, i vilket beslut fattas för att förbättra framtiden för ungdomen i Norden. UNR är ett organ där alla ungas röst skall höras. Detta mål uppnås inte på UNR-sessionen idag.

Även om de nordiska länderna har mycket gemensamt har vi inte ett gemensamt språk. Danskarna, norrmännen och svenskarna förstår varandra ganska bra. Också den svenskspråkiga befolkningen i Finland kan delta i diskussionen, medan de finskspråkiga och islänningarna marginaliseras i påverkandet p.g.a. språkbarriären. Ungdomens Nordiska Råd har inte ekonomiska möjligheter att arrangera tolkningen.

Vikten av tolkningen kommer att öka i framtiden eftersom samarbetet med Baltikum säkerligen kommer att växa. Ungdomens Nordiska Råd anser det vara viktigt att var och en kan delta och påverka på sitt eget modersmål.

För att Ungdomens Nordiska Råd skall kunna fungera som ett jämställt och demokratiskt system, där alla har likadana påverkningsmöjligheter, bör det i UNR:s budget reserveras mera medel för tolkningskostnader.

Nästa års session arrangeras på Island. UNR:s verksamhetskostnader ökar också p.g.a. högre resekostnader för mötet. UNR hoppas ändå att det från Nordiska rådets sida finns tillräckligt med vilja och ekonomiska medel för att främja det nordiska ungdomssamarbetet.

Slutdokument: Bekämpa sexualiseringen av det offentliga rummet

Temat för Ungdomens Nordiska Råds session 2004 var *Barn och ungas välfärd och rätt till lika möjligheter*. Som en del av detta tema diskuterades sexualiseringen av det offentliga rummet i form av en paneldebatt där departementsråd Marianne Laxén modererade debatten. I panelen deltog riksdagsledamot Margareta Israelsson (s), Anna Serner vd för Sveriges Reklamförbund, Lena Berg sociolog vid Uppsala Universitet samt journalist Magnus Jacobson.

Det är uppenbart att det offentliga rummet sexualiserats enormt under de senaste decennierna. För UNR är sexualiseringen av det offentliga rummet ett problem eftersom det påverkar ungdomars möjligheter att hantera sex i sin vardag, men även hur de ser på den egna sexualiteten. Detta kan ha mycket negativa följder om ungdomarna inte har tillräckliga möjligheter och utrymme att diskutera samt kritiskt granska de sexuella budskap de möter i sin vardag. Därför är det viktigt att vi för en diskussion med unga på de arenor där de är verksamma.

I debatten diskuterades bland annat frågor kring ungdomars självkänsla och självbild, föräldrarnas roll, sexualundervisning i skolorna, klädernas inverkan, ätstörningar, integritetskränkning och hur man uppfattar reklambilder.

Vad kan vi göra för att hantera frågan om sexualiseringen av det offentliga rummet ur ett ungdomsperspektiv?

UNR anser att:

- sexualundervisningen i skolorna bör stärkas och att det ges mer utrymme att tala om sexualitet i skolorna.
- ungdomar i skolundervisningen ges redskap till kritiskt granskande.
- en livlig debatt om sexualiseringen av det offentliga rummet bör föras. Debatten bör ske på många olika arenor men det är viktigt att ungdomar är närvarande.
- föräldrar bör uppmuntras att vara goda exempel för sina barn och att ta ansvar för barnens förståelse av sexualitet.
- medierna för en diskussion om sitt ansvar och sin roll i problemet.
- en eventuell lagstiftning mot könsdiskriminerande reklam bör diskuteras.

Bilaga till slutdokumentet om Sexualiseringen av det offentliga rummet Referat från paneldebatten på UNR-sessionen lördagen 30.10.2004 kl. 14-16

Sociolog Lena Berg framhöll sin forskning om 15-åriga flickors upplevelser av heterosexuell aktivitet. Förut sin forskning talade Lena Berg om sina erfarenheter från Alla Kvinnors Hus där hon jobbar som kurator. Hon talade särskilt om flickornas inställning till pornografi. Flickornas förhållande till porr kan betecknas som ambivalent; när de berättar om pornografi beskriver de negativa sidorna, men när de berättar hur de upplever pornografi beskriver de både lust- och äckelkänslor. Berg beskrev hur hennes forskning pekar på att pornografi påverkar flickors föreställningar om vad sex ska vara.

Riksdagsledamoten Margareta Israelsson från det socialdemokratiska partiet berättade om HOPP, ett projekt som syftar till att stödja vuxna som blivit utsatta för sexuella övergrepp. Hon berättade hur många av dessa människor som hamnar i pornografisk verksamhet och prostitution. Israelsson tog också upp hur tjejers och killars användande av porr skiljer sig åt – killar konsumerar mer porr än tjejer, Dessutom har det visat sig att de som blivit utsatta för övergrepp brukar mer porr än andra.

Anna Serner, verkställande direktör för Sveriges Reklamförbund, berättade om ERK (Näringslivets Etiska Råd mot Könsdiskriminerande Reklam), som har till uppgift att motverka könsdiskriminerande reklam. Könsdiskriminerande kallas sådan reklam som framställer män och kvinnor sexuellt utan att det finns någon direkt anknytning till produkten, eller om reklamen innehåller stereotypa framställningar av könsrollerna. Serner berättade att anmälningar till ERK har ökat sista året, och hon tror att detta beror på att Mona Sahlin lyft upp frågan till debatt.

Journalist Magnus Jacobsson visade två exempel på hur kvällspressen samtidigt kritiserar och utnyttjar sexualiseringen i samhället för att sälja fler tidningar. Han tog upp att pressen inte för någon diskussion inom branschen om hur pressen ska hantera problemen med sexualisering och könsdiskriminering.

På frågan om sexualisering är ett problem i samhället svarade Berg ja, därför att det påverkar unga människors möjligheter att hantera sex i sin vardag. Israelsson var av den uppfattningen att sexualiseringen påverkar befolkningen och hur man ser på den egna sexualiteten. Det privata blir offentligt, med negativa följder. Anna Serner tyckte inte att sexualiseringen i sig är

ett problem utan ser det som en övergångsperiod från ett samhälle där sex inte var offentligt till ett samhälle där sex är mer tillgängligt; om däremot konsekvensen av sexualiseringen är negativ som när reklam är könsdiskriminerande eller framställer sex negativt så är den det. Jakobsson tycker att vi ska tala om sexualitet på ett konstruktivt sätt.

Frågor som lyftes i debatten var föräldrarnas roll, sexualundervisning som viktig motkraft, klädernas inverkan, skoluniform, ätstörningar, bilder tagna med telefonkamera som sprids på Internet, integritetskränkning, Flicka-projektet (www.flicka.org), tolkningens betydelse för uppfattningen av en bild, självkänsla och självbild.

Panelen riktade en fråga till UNR: vad kan ni göra i ert arbete för att hantera frågan om sexualiseringen av det offentliga rummet? De fick inte många svar på detta, men paneldeltagarna själva gav vinkar om vad de anser viktigt. Idéer som presenteras var mer forskning, mer och tidigare sexualundervisning i skolorna, möjlighet att själv formulera sina upplevelser av sex, att vuxna ska stå för sin kropp och tycka att de själva är OK, självsanering för pressen, möjlighet att ställa frågor och fundera kring sex. Huvudpoängen var att frågan mår bra av att diskuteras, inte nödvändigtvis lagstiftas om.

Ungdomens Nordiska Råd 2004, deltagarförteckning

Danmark:

Svend Dyrholm	Socialistisk Folkepartis Ungdom
Thomas Bak Nielsen	UNR-presidiet, NLRU
Henrik Jensen	Föreningen Nordens Ungdom
Morten Messerschmidt	Dansk Folkepartis Ungdom
Frederik Roikjer	NLRU
Kian Schmücker	Konservativ Ungdom
Karsten Styrbæk Lauritzen	Venstres Ungdom
Martine Zeuthen	Socialistisk Folkepartis Ungdom
Anne Vang Rasmussen	Socialdemokratiske Ungdom

Finland:

Lotta Backlund	Nordiska Ungkonservativa Unionen
Hildur Boldt	Allianssi (observatör)
Fredrik Guseff	Svensk Ungdom
Krister Hjulfors	Kristdemokraternas Ungdomsorganisation
Marja Koskela	UNR-presidiet, Nordiska Ungkonservativa Unionen
Frank Lundgren	Vänsterunga
Annastiina Papunen	Samlingspartiets Ungdomsförbund
Salla Rundgren	Pohjola-Nordens Ungdomsförbund (observatör)
Antton Rönholm	UNR-presidiet, FNSU
Simo Salmela	Grön Ungdom och Studerande
Tiinaliisa Turunen	UNR-presidiet, NCF, NKL
Heta Välimäki	Socialdemokratisk Ungdom
Magnus Öster	UNR-president, NCF

Island:

Ingi Thor Agustsson	ÆSI (observatör)
Freyja Finnsdóttir	FNUF (observatör)
Andrés Jónsson	Ungir Jafnaðarmenn

Jonas Magnusson
Kolbrun Olafsdottir
Ragnhildur Ragnarsdottir
Oddur Ástráðsson
Davíð Þorláksson

Norræna Felagid (observatör)
Samband Ungra Framsoknarmanna
Ung frjalslynd
Ung vinstri
Samband Unga Sjálfstæðismanna

Norge:

Sigbjørn Aanes
Zarah Boone
Eivind Vad Petersson
Eskil Pedersen
Olav A. Røssaak
Gunnhild Sørås
Carl Fredrik Tjeransen

Unge Høyres Landsforbund
Senterungdommens Landsforbund
LNU (observatör)
Arbeidernes Ungdomsfylking
Unge Venstre
Kristelig Folkepartis Ungdom
UNR-presidiet, KDUN

Sverige:

Fredrik Bertilsson
Minna Forsell
Fredrik Harstad
Alaa Idris
Annie Johansson
Ulrika Månsson
Jonas Rask Samuelsson

Moderata Ungdomsförbundet
Föreningen Nordens Ungdomsförbund
UNR-presidiet, FNUF (observatör)
SSU
Centerpartiets Ungdomsförbund
Centerpartiets Ungdomsförbund
NCF

Färöarna:

Turid Christophersen
Runi Nielsen
Kenneth Rasmussen
Eydna Vidtfeldt

Folkafloksungdomur
Unga Tjóðveldid
Unga Sjálvstýrid
Ungmannafelagid Samband

Grönland:

Simigaaq Broberg

Inuit Ataqtigiit

Åland:

Karl Fagerström
Mats Löfström
Rut Ericson

Frisinnad Ungdom
Åländsk ungcenter
Unga socialdemokrater på Åland

Gäster:

Inese Grate
Oksana Kostina

JSS, Latvian Social Democratic Youth Union
Estonian Center Youth

Arrangörer:

Pirjo Mälkiäinen
Lotte Granberg-Haakana
Johan Linander
Anna Sophie Liebst
Pia Pietilä
Anna Taube
Sara Andersson
Ulrika Liliemark

Pohjola-Nordens Ungdomsförbund, Finland
Pohjola-Nordens Ungdomsförbund, Finland
ordförande, Sverige
protokollsekreterare, Danmark
tolk, Finland
Föreningen Nordens Ungdomsförbund, Sverige
Föreningen Nordens Ungdomsförbund, Sverige
Föreningen Nordens Ungdomsförbund, Sverige